

TALOUSVALIOKUNNAN LAUSUNTO 29/2014 vp

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivin 2007/36/EY muuttamisesta osakkeenomistajien pitkäaikaiseen vaikuttamiseen kannustamisen osalta sekä direktiivin 2013/34/EU muuttamisesta hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen tiettyjen osien osalta (osakkeenomistajien pitkäaikaiseen sitouttamiseen kannustamista koskeva direktiivi)

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunnan puhemies on 13 päivänä kesäkuuta 2014 lähettänyt valtioneuvoston kirjelmän eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivin 2007/36/EY muuttamisesta osakkeenomistajien pitkäaikaiseen vaikuttamiseen kannustamisen osalta sekä direktiivin 2013/34/EU muuttamisesta hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen tiettyjen osien osalta (osakkeenomistajien pitkäaikaiseen sitouttamiseen kannustamista koskeva direktiivi) (U 26/2014 vp) käsiteltäväksi suureen valiokuntaan ja samalla määrännyt, että talousvaliokunnan on annettava asiasta lausuntonsa suurelle valiokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- erityisasiantuntija Marianna Uotinen, valtiovarainministeriö
- lainsäädäntöneuvos Jyrki Jauhiainen, oikeusministeriö
- johtava asiantuntija Ville Kajala, Finanssivalvonta
- asiantuntija Piia Vuoti, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- johtava lakimies Pia Santavirta, Finanssialan Keskusliitto
- lakimies Antti Turunen, Keskuskauppakamari
- toimitusjohtaja Sari Lounasmeri, Suomen Pörssisäätiö.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- työ- ja elinkeinoministeriö
- Euroclear Finland Oy
- Metsä Group
- Osakesäästäjien Keskusliitto ry
- Työeläkevakuuttajat TELA ry.

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ

Ehdotus

Komissio ehdottaa osakkeenomistajien oikeuksia koskevaa direktiiviä muutettavaksi osakkeenomistajien pitkäaikaiseen vaikuttamiseen kannustamisen osalta ja tilinpäätösdirektiiviä muutettavaksi listayhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen eräiden tietojen osalta.

Ehdotus sisältää uutta sääntelyä eräille yhteisö-sijoittajille, jotka ovat listayhtiöiden osakkeenomistajia, sekä välikäsille, kuten omaisuudenhoitajille ja valtakirjaneuvonantajille, ja listayhtiöille, joiden osakkeet ovat kaupankäynnin kohteina säännellyllä markkinalla. Arvopaperitilejä ylläpitävien välittäjien on toimitettava listayhtiöiden osakkeenomistajien yksilöimiseksi tarpeelliset tiedot liikkeeseenlaskijalle ja vastaavasti liikkeeseenlaskijan haluamat tiedot osakkeenomistajille. Yhteisösijoittajien on julkistettava vaikuttamispolitiikkansa, sijoituspolitiikkansa sekä tietoja omaisuudenhoitajan noudatettavista toimintaperiaatteista. Omaisuudenhoitajien on raportoitava yhteisösijoittaja-asiakkaille toiminnastaan ja hallittavana olevan omaisuuden kehittämisestä asiakkaan strategian mukaisesti. Valtakirjaneuvonantajien on julkistettava tietoja menetelmistä, joilla laativat neuvonsa, ja muista toimintaperiaatteistaan sekä ilmoitettava asiakkaille eturistiriidoistaan. Liikkeeseenlaskijoiden on laadittava määrävälein johdon palkitsemispolitiikka ja vuosittain johdon palkitsemista koskeva raportti sekä esitettävä ne yhtiökokouksen hyväksyttäväksi. Liikkeeseenlaskijoiden on julkistettava eräät lähipiiritoimet toteuttamishetkellä sekä esitettävä eräät lähipiiriliiketoimet yhtiökokouksen hyväksyttäväksi ennen niiden toteuttamista tai pyydettävä etukäteen yhtiökokoukselta määräaikainen valtuus tehdä lähipiiriliiketoimia.

Valtioneuvoston kanta

Yleistä. Valtioneuvosto voi yhtyä direktiivin tavoitteisiin ja pitää sääntelyä pääosin hyödyllisenä ja oikeasuhteisena. Valtioneuvosto kannattaa

pyrkimyksiä lisätä merkittävien osakkeenomistajien vaikutusmahdollisuuksia listayhtiöissä lisäämällä avoimuutta sekä pyrkimyksiä poistaa esteitä rajat ylittävältä osakkeenomistajien oikeuksien käyttämiseltä. Lisäksi valtioneuvosto tukee listayhtiöiden osakkeenomistajien tunnistamista sekä yhtiöiden läpinäkyvyyttä suhteessa osakkeenomistaja koskevaa ehdotettua uutta sääntelyä.

Valtioneuvosto katsoo kuitenkin, että eräät direktiivin artiklakohdista eivät ole oikeasuhteisia ja että eräät ehdotetut sanamuodot ovat tulkinnanvaraisia. Direktiivistä näyttäisi seuraavan listayhtiöiden ja muiden osapuolten hallinnollisen taakan kasvua samalla, kun tiettyjen säännösten vaikuttavuus on epävarma. Eräiltä osin direktiivin suhde muuhun EU-sääntelyyn — esimerkiksi rahastosääntelyyn tai rahoitusvälineiden markkinat -sääntelyyn — on epäselvä. Direktiivineuvotteluissa on siten tarpeen pyrkiä parantamaan ehdotetun sääntelyn laatua.

Direktiivin soveltamisala. Direktiivin soveltamisala on rajattu 2 artiklan määritelmien kautta vain osaan listayhtiöiden merkittävistä yhteisöosakkeenomistajista. Eri yhteisösijoittajien toimintaympäristö ei siten muodostu tältä osin tasapuoliseksi. Direktiivineuvotteluissa onkin tarpeen selvittää, onko rajausta perusteltu. Valtioneuvosto kannattaa osakkeenomistajien oikeuksien käyttämisen ja osakkeenomistajien tunnistamisen helpottamista rajat ylittävässä osakkeenomistuksessa (artiklat 3 a—3 d) sekä ehdotettua välittäjän velvollisuutta toimittaa osakkeenomistajien yksilöintitietoja sekä yhtiötietoja säilytysketjussa toisille välittäjille. Tiedot on tärkeää saada toimitetuiksi tehokkaasti eteenpäin riippumatta siitä, kuinka monen arvopaperinvälittäjän kautta ne on toimitettava. Valtioneuvosto katsoo, että 3 a artiklan 3 kohtaan sisältyvä vaatimus, jonka mukaan arvopaperien säilytysketjun kautta saatuja omistajatietoja saa käyttää vain osakkeenomistajien oikeuksien käyttämisen edistämiseksi, ei näytä sallivan sitä, että hankitut omistustiedot tulevat julkisiksi.

Hallitusohjelman mukaisesti valtioneuvosto pyrkii siihen, että EU-lainsäädännössä edistetään osakeomistuksen julkisuutta. Suomessa esimerkiksi osakkeenomistajien äänivallan käyttämiseen yhtiökokouksessa liittyy kansallisessa sääntelyssä hyödyllistä avoimuutta. Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että viranomaiset voisivat saada esimerkiksi yhtiötapauksia varten kerätyt omistustiedot käyttöönsä esimerkiksi osinkojen lähdeverovalvontaa varten, mikä tällä hetkellä on erittäin hankalaa. Näistä syistä valtioneuvosto pyrkii direktiivineuvotteluissa kyseisen 3 kohdassa olevan vaatimuksen supistamiseen avoimuuden varmistamiseksi. Lisäksi valtioneuvosto pyrkii direktiivineuvotteluissa vaikuttamaan siihen, että direktiivissä säädettäisiin selkeästä enimmäisajasta, esimerkiksi enintään 10 pankkipäivää, jonka kuluessa osakkeenomistajan yksilöintitieto olisi toimitettava yhtiölle. Lisäämällä määräaika varmistettaisiin, että tietojen toimittamisprosessi voidaan suunnitella ennustettavasti ja siten, että tieto on käytettävissä haluttuun tarkoitukseen ajoissa, esimerkiksi yhtiötapaukseen. Valtioneuvosto katsoo, että direktiivissä tulisi pyrkiä asettamaan vaatimus, että rajat ylittävät tietojen toimittamispalvelut ovat osa säilytyspalveluja ja näiden palvelujen hinnoittelua, jolloin säilyttäjälle syntyy kannustin tehostaa palvelujen kustannusrakenteita. Direktiivi ei myöskään saisi estää tuotekehitystä tai innovaatiota tietojen toimittamisessa ja keräämisessä. Valtioneuvosto pyrkii vaikuttamaan siihen, että artiklan 2 kohdan säännöshinnoitteluperusteita muutetaan siten, että kotimaiset ja rajan yli tarjotut palvelut tulee EU:n alueella tarjota samaan hintaan.

Yhteisösjointajien vaikuttamis- ja sijoitusstrategia. Yhteisösjointajien vaikuttamis- ja sijoitusstrategiaa koskevat julkistamisvaatimukset 3 f ja g artiklassa ovat varsin yksityiskohtaisia. Valtioneuvosto kannattaa sitä, että merkittävän yhteisösjointajan on selostettava vaikuttamisstrategiaan (omistajapolitiikkaan), sijoitusstrategiaan ja käytetyn omaisuudenhoitajan toiminnan valvontaan liittyvät keskeiset seikat, kuten eturistiriitojen hallitsemista koskevat toi-

mintaperiaatteet, äänestyspolitiikka ja valtakirjaneuvonantajien käyttöä koskeva politiikka. Parempi läpinäkyvyys noudatettuun omistajapolitiikkaan, sijoitusstrategiaan ja omaisuudenhoitojärjestelyihin parantaisi omaisuudenhoidon laadun ja palvelun kustannusten valvontaa sekä yhteisösjointajan itsensä että sen asiakkaiden näkökulmasta. Näin olisi esimerkiksi rahastoyhtiöissä, vaihtoehtorahastojen hoitajissa sekä henkivakuutusyhtiöissä ja ammatillisia lisäeläkeitä tarjoavissa laitoksissa. Tarkkaa sijoitusstrategiaa taikka sijoituspäätöksiä koskevia operatiivisia taikka arvopaperimarkkinoihin vaikuttavia tietoja ei kuitenkaan tulisi sisällyttää julkistettaviin tietoihin. On perusteltua, että omaisuudenhoitosopimuksen kannalta keskeiset seikat olisi kerrottava sopimuskumppanille. Artiklassa tarkoitetut sopijapuolet ovat ammattimaisia toimijoita, joten raportoinnin yksityiskohtien olisi voitava kehittyä markkinaehtoisesti. Valtioneuvosto pitääkin hyvänä, että 3 f ja 3 g artiklassa ei ole komissiolle valtuutta täytäntöönpanosäädöksen antamiseen.

Omaisuudenhoitaja. Omaisuudenhoitajia koskevat avoimuusvaatimukset 3 h artiklassa ovat varsin yksityiskohtaisia, ja ne koskevat sopimusvapauden piirissä olevia seikkoja. Ne voivat helpottaa yhteisöasiakkaan mahdollisuutta valvoa omaisuudenhoitajan toimintaa, mutta suhteellisuusperiaatteen kannalta on ongelmallista ulottaa näin yksityiskohtaista sääntelyä ammattimaisten toimijoiden välille. Direktiivineuvotteluissa suhde voimassa olevaan rahasto- ja vaihtoehtorahastojen hoitajia koskevaan sääntelyyn on pyrittävä selvittämään tarkemmin. Lisäksi direktiivineuvotteluissa pyritään myös selvittämään tarkemmin, jos omaisuudenhoitajaa koskevat velvollisuudet hyväksytään, miksi ne eivät voisi kohdistua tasapuolisesti kaikkiin omaisuudenhoitajan ammattimaisiin sopijakumppaneihin, ei ainoastaan direktiivissä määriteltyihin yhteisösjointajiin.

Velkakirjaneuvonantaja. Valtioneuvosto kannattaa valtakirjaneuvonantajia koskevaa sääntelyä 3 i artiklassa. Kyseiset palveluntarjoajat ovat

kansainvälisillä osakemarkkinoilla erittäin tärkeitä välikäsiä. Listayhtiöt ja osakkeenomistajat ovat esittäneet Suomessakin huolensa valtakirjaneuvonantajien äänestysohjeiden laadusta ja toiminnan mahdollisista eturistiriidoista.

Johdon palkitseminen. Valtioneuvosto kannattaa avoimuuden lisäämistä johdon palkitsemisessa (artiklat 9 a—9 c), kuten johdon palkitsemispolitiikan sekä palkitsemisraportin laatimisesta ja julkaisemisesta. Osakkeenomistajien vaikutusvalta johdon palkitsemisissä on kannatettavaa. Se on tärkeä osa yrityksen hyvää hallintoa ja osakkeenomistajien valvontaa, joka perustuu osakkeenomistajan yhtiöön sijoittamaan osakepääomaan ja osakkeenomistajien oikeuksiin valita yhtiön hallintoelimiä. Valtioneuvosto kannattaa sitä, että listayhtiön johtoa koskevasta palkitsemispolitiikasta päätetään etukäteen yhtiökokouksessa siten, että siihen sisältyvät keskeiset periaatteet, joita hallitus voi toimivaltansa puitteissa toteuttaa raportoiden maksetuista johdon palkkioista osakkeenomistajille tilikauden päätyttyä. Yhtiökokouksen ja hallituksen välistä yhtiöoikeudellista työnjakoa ei kuitenkaan tulisi hämärtää. Toimitusjohtajan, joka on sekä hallintoelin että samalla osa toimivaa johtoa, valitsee tavanomaisesti hallitus. Siten valtioneuvosto ei pidä oikeasuhteisena sitä, että toimitusjohtajan palkkioita olisi etukäteen hyväksyttävä yhtiökokouksessa.

Valtioneuvosto kannattaa myös 9 b artiklaan sisältyvän vuosittaisen johdon palkitsemisraportin käsittelyä yhtiökokouksessa. Direktiivineuvotteluissa on pyrittävä täsmentämään, että raportin hyväksymisen ja hylkäämisen yhtiöoikeudelliset vaikutukset määräytyvät listayhtiöön sovellettavan yhtiölain mukaisesti. Artiklan 1 kohdassa ehdotettua komission valtuutta täytännönpäätöksen antamiseen valtioneuvosto pitää tarpeettomana ja pyrkii neuvotteluissa selvittämään mahdollisuutta sen poistamiseen. Palkitsemisraporttien muotojen on suotavaa antaa kehittyä markkinalähtöisesti, jolloin voidaan paremmin ottaa huomioon esimerkiksi pienten listayhtiöiden tarpeet ja kansalliset erityispiirteet.

Lähipiiriliiketoimet. Valtioneuvosto pitää lähipiiriliiketoimiin liittyviä avoimuustavoitteita 9 c artiklassa hyödyllisinä, mutta katsoo, että ehdotukset eivät ole kaikilta osin oikeasuhteisia.

Valtioneuvosto pitää ongelmallisena säätää 9 c artiklan 1 kohdan mukainen kaavamainen julkistamisvelvollisuus lähipiiriliiketoimen tekohtekellä, joka perustuu yksinomaan liiketoimen tasearvoa koskevaan prosenttikynnykseen, sekä säätää kaavamainen kohtuullisuuslausunnon esittämisvaatimus. Jos välittömästi lähipiiriliiketoimien julkistamisvaatimuksesta kuitenkin säädetään, sitä ei tulisi ulottaa yhtiön normaaliin liiketoimintaan kuuluviin liiketoimiin. Ne saattavat sisältää liikesalaisuuksia, joiden julkistaminen heti voi vahingoittaa yhtiötä ja sen osakkeenomistajia, ja jos tiedote annetaan vahingon välttämiseksi liian yleisessä muodossa, julkistaminen ei palvele sijoittajia. Myös kaavamaisesti pyydettävät kohtuullisuuslausunnot muodostavat listayhtiölle tarpeettoman hallinnollisen rasituksen ja hämärtävät hallituksen yhtiöoikeudellista vastuuta. Hallituksen vastuun selkeyden kannalta sen tulisi itse voida harkita, milloin se hankkii ulkopuolisen kohtuullisuuslausunnon. Lausunto voi olla tarpeellinen esimerkiksi silloin, kun lähipiiriliiketoimi ei kuulu yhtiön normaaliin liiketoimintaan eikä sen markkinaehtoisuus ole riidaton.

Vastaavasti valtioneuvosto pitää ongelmallisena artiklan 2 kohdassa edellytettyä osakkeenomistajien päätösvaatimusta, jos se koskisi kaavamaisesti kaikkia lähipiiriliiketoimia, jotka ylittävät tietyn prosenttikynnyksen tai ovat merkittäviä. Yhtiökokouksen päätösvaatimusta ei tulisi ulottaa lähipiiriliiketoimiin, jotka kuuluvat yhtiön normaaliin liiketoimintaan. Näihin ei liity vastaavaa vähemmistönsuojan tarvetta kuin poikkeuksellisiin tai muuten kuin kaupallisiin ehdoin listayhtiön johdon tai sen merkittävien osakkaiden kanssa tehtäviin toimiin. Liian laajalaisesta vaatimuksesta seuraisi listayhtiöille tarpeeton hallinnollinen lisätaakka. Yhtiökokoukselle ei tulisi siirtää selkeästi operatiivista päätöksentekoa.

Listayhtiön on tilinpäätöksen liitetiedoissa IFRS:n mukaisesti (IAS 24) esitettävä kaikki

päättäneen tilikauden aikana tehdyt olennaiset lähipiiriliiketoimet. Direktiivin oikeasuhteisuutta arvioitaessa tuleekin kiinnittää huomiota siihen, millaisten lähipiiriliiketoimien avoimuutta on tarpeen lisätä, kuten esimerkiksi, hyötykö lähipiiriin kuuluva vastapuoli lähipiiriliiketoimesta epäasianmukaisesti vai ei. Listayhtiön liiketoimintamalli ja omistajarakenne ovat lähtökohtaisesti läpinäkyviä ja sijoittajien tiedossa, jolloin voisi olla riittävää, että normaaliin liiketoimintaan kuuluvista lähipiiriliiketoimista riittäisi raportointi tilinpäätöksessä ja sen liitetiedoissa.

Jos osakkeenomistajien päätösvaatimuksesta säädetään, 9 c artiklan 2 kohdan toiseen kappaleeseen sisältyvän määräaikaisen valtuutuksen tulisi koskea vain poikkeuksellisia liiketoimia. Sama koskee osakkeenomistajien valtuutusta

olla hankkimatta kohtuullisuuslausuntoa, jos sellaisesta vaatimuksesta säädetään.

Valtioneuvosto pitää ongelmallisena 9 c artiklaan liittyvää osakkeenomistajan päätöksentekoon osallistumisen kaavamaisista kieltämisistä yhtiökokouksen päätöksenteosta, jos osakkeenomistaja on lähipiiriliiketoimen osapuoli. Osakeyhtiölain 1 luvun 7 §:n mukainen osakkeenomistajien yhdenvertaisuus koskee yhtiökokouksen päätöksiä ja yhtäläisesti sekä enemmistö- että vähemmistöosakkeenomistajaa. Poikkeuksellisissa, muissa kuin yhtiön normaaliin liiketoimintaan kuuluvissa, merkittävässä lähipiiriliiketoimissa vaatimus riippumattomien osakkeenomistajien päätöksestä voi sen sijaan olla perusteltua. Se olisi omiaan parantamaan osakkeenomistajien suojaa epäasianmukaisia lähipiiriliiketoimia vastaan.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Komission ehdotus on osa laajempaa sääntelyhanketta, jonka tavoitteena on kehittää eurooppalaista liiketoimintaympäristöä mm. tehostamalla yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmiä. Käsiteltävänä olevan ehdotuksen keskeisenä tavoitteena on aktivoida yhteisösjoiattajat harjoittamaan nykyistä pitkäjänteisempää omistajapolitiikkaa ja luoda tälle edunvalvonnalle toimivat puitteet.

Talousvaliokunta pitää komission tavoitteita sinänsä kannatettavina. Yritystoiminnan pidemmän aikavälin kehittämiseen sitoutuneet osakkeenomistajat luovat osaltaan pohjaa kestäväälle liiketoiminnalle ja toimiville markkinoille. Valiokunta toteaa, että pelkästään Suomen markkinoita ajatellen lisäsääntelylle on kuitenkin nähtävissä vähän tarvetta. Osakkeiden hallintajärjestelmämme ja listayhtiöiden itsesääntelyyn perustuva hallinnointikoodi varmistavat jo suhteellisen hyvin vastaavat tavoitteet. Ehdotuksen hyödyt tulevatkin esille erityisesti rajat ylittävissä toiminnassa. Nykymuodossaan ehdotus ei kuitenkaan ole hyväksyttävissä.

Valiokunta katsoo, että valtioneuvoston kirjelmässä on nostettu hyvin esille ehdotuksen keskeiset puutteet. Sääntelyssä on otettava paremmin huomioon suhteellisuusperiaate ja valittava toteutustavat, jotka eivät kohtuuttomasti lisää hallinnollista taakkaa ja kustannuksia. Kustannusten merkittävä kasvu saattaisi osaltaan vaarantaa ehdotuksen tavoitteiden täysimääräisen toteutumisen. Samoin on tärkeää varmistaa, että uusi sääntely sovitetaan yhteen muun finanssialan sääntelyn kanssa (MiFID-, UCITS- ja AIFM-sääntely) ja että delegointisäännökset pidetään suppeina ja tarkkarajaisina.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on esitetty kriittisiä näkemyksiä erityisesti osakkeenomistajan tunnistamiseen (3 a—e art), johdon palkitsemista koskevaan päätöksentekoon (9 a ja b art) sekä lähipiiriliiketoimia koskevaan päätöksentekoon (9 c art) liittyviin ehdotuksen kohtiin.

Osakkeenomistajan tunnistaminen. Valiokunta pitää osakkeenomistajan tunnistamiseen liittyvää sääntelyä tarpeellisenä. Omistajatietojen tehokas välittyminen takaa, että osakkeenomistaja

pääsee käyttämään oikeuksiaan. Ehdotus jättää kuitenkin nykymuodossaan avoimeksi, kuka vastaa uudesta sääntelystä aiheutuvista kustannuksista. Valiokunta pitää toimivana Suomen käytäntöä, jossa kustannukset eivät suoraan kohdistu osakkeenomistajiin. Kuten valtioneuvostonkin toteaa, osakkeenomistajien yksilöintitietojen toimittamiselle on tarpeen asettaa määräaika ja varmistaa, että omistusta koskevat tiedot ovat myös viranomaisten käytettävissä.

Johdon palkitseminen ja lähipiiriliiketoimet. Valiokunta pitää tärkeänä, että osakkeenomistajilla on mahdollisuus päättää periaatteellisista linjauksista ja saada kattavat tiedot yhtiön toiminnasta voidakseen ratkaista, nauttiiko hallitus yhtiökokouksen luottamusta. Yhtiökokouksen päätöksenteko on kuitenkin pidettävä selkeästi erillään operatiivisesta toiminnasta. On myös varottava sääntelyä, jossa yhtiökokoukselle annetaan näennäistä päätösvaltaa. Tämänkaltaisen tilanne saattaa syntyä, jos yhtiökokoukselta edellytetään päätöksentekoa asioista, joiden taustatietoihin ei ole mahdollisuuksia riittävästi perehtyä. Samoin on vältettävä tilanteet, joissa yhtiökokouksen päätöksenteko saattaa vaarantaa liikesalaisuuksien säilymistä. Sääntelyn sinänsä hyvä tarkoitus voi näissä tilanteissa kääntyä yhtiön ja samalla myös osakkeenomistajien kokonaisuutta vastaan.

Komission ehdotuksen palkitsemista ja lähipiiriliiketoimia koskevassa sääntelyssä on näh-

tävissä edellä mainittuja piirteitä. Ehdotus on näiltä osin tarpeettoman laaja ja vastuusuhteita hämärtävä. Valiokunta pitää palkitsemisen yleisten periaatteiden samoin kuin palkitsemisraportin jälkikäteistä käsittelyä yhtiökokouksessa perusteltuna. Sen sijaan yksittäisten sopimusten osalta päätöksenteon tulee tapahtua hallituksessa, joka kantaa myös vastuun tehdyistä päätöksistä ja niiden yhteensopivuudesta palkitsemisperiaatteiden kanssa. Lähipiiriliiketoimien osalta valiokunta katsoo valtioneuvoston tapaan, että komission ehdotusta on rajattava merkittävästi. Nykymuodossaan ehdotus saattaa vaarantaa liikesalaisuuksien säilymistä ja viedä yhtiökokouksen aikaa strategisesti tärkeämmältä päätöksenteolta. Ehdotettu lähipiiriliiketoimien kaavamainen sääntely ei ota huomioon, että markkinaehtoisesti toteutettuina ne ovat täysin normaali osa operatiivista toimintaa. Näiden liiketoimien etukäteiskontrolli on aiheellista rajata selkeästi siten, että se kohdistuu vain erityisen merkittäviin ja yrityksen tavanomaisesta toiminnasta selkeästi poikkeaviin liiketoimiin, kuten suuriin yrityskauppoihin tai merkittäviin kiinteistökauppoihin.

Lausunto

Lausuntonaan talousvaliokunta ilmoittaa,

että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan korostaen edellä esitettyjä näkökohtia.

Helsingissä 18 päivänä kesäkuuta 2014

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Mauri Pekkarinen /kesk
vpj. Marjo Matikainen-Kallström /kok
jäs. Lars Erik Gästgivers /r
Teuvo Hakkarainen /ps
Harri Jaskari /kok
Pia Kauma /kok
Jukka Kärnä /sd

Eero Lehti /kok
Päivi Lipponen /sd
Martti Mölsä /ps
Sirpa Paatero /sd
Arto Pirttilahti /kesk
Kaj Turunen /ps.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Tuula Kulovesi.